

Το Σχέδιο Βιώσιμης Ανάπτυξης του Πολυτεχνείου Κρήτης

Από την στιγμή που παρέλαβε την διοίκηση η παρούσα Πρυτανική Αρχή προσπάθησε να κατανοήσει την οικονομική κατάσταση του Πολυτεχνείου, να αξιολογήσει την βιωσιμότητα του και να προτείνει ένα στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης. Τους προβληματισμούς και τις σκέψεις αυτές τις μετέφερε στην Πολυτεχνειακή κοινότητα μέσω παρουσιάσεων στις Γενικές Συνελεύσεις των Σχολών, συναντήσεις με φοιτητικές οργανώσεις και ανακοινώσεις στο φόρουμ του Πολυτεχνείου. Λόγω των τελευταίων εξελίξεων σχετικά με την μεταφορά της Αρχιτεκτονικής στην Πολυτεχνειούπολη, κρίνουμε αναγκαίο να υπενθυμίσουμε την βασική αιτιολόγηση αυτού του σχεδιασμού.

Το Πολυτεχνείο Κρήτης έλαβε το 2013 από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Κράτους περίπου 2,15 εκ ευρώ καθώς και από τις Δημόσιες Επενδύσεις 1,85 εκ. ευρώ. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός χρησιμοποιείται για τις λειτουργικές δαπάνες του Ιδρύματος και οι Δημόσιες Επενδύσεις κυρίως για την συντήρηση και την επισκευή των υποδομών. Αναλύοντας τον Τακτικό Προϋπολογισμό γρήγορα κάποιος διαπιστώνει ότι ένα σημαντικό ποσοστό αυτού πηγαίνει για τις ενεργειακές ανάγκες των κτηριακών υποδομών και συγκεκριμένα 650.000 € για την ΔΕΗ και 150.000 € για την θέρμανση. Δηλαδή 800.000 € από τα 2,15 εκ. ή το 37% πηγαίνει στην ενέργεια. Το Πολυτεχνείο Κρήτης έχει περίπου 40 κτήρια συνολικής επιφάνειας 80.000 τ.μ. Οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού είναι ανελαστικές. Αν θέλουμε να έχουμε διαθέσιμα χρήματα για να λειτουργήσουν απρόσκοπτα τα εργαστήρια του Πολυτεχνείου, πρέπει οπωσδήποτε να μειώσουμε τους λογαριασμούς της ΔΕΗ και να αποφασίσουμε στρατηγικά να κάνουμε την ενεργειακή διαχείριση του Πολυτεχνείου Κρήτης βιώσιμη.

Τον Ιούνιο του 2013, θέσαμε ως στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας κατά 20% μέσα από μία σειρά δράσεων που πρότεινε η επιτροπή για το Πράσινο Πανεπιστήμιο, σχεδιάσαμε και παραγγείλαμε ένα σύστημα παρακολούθησης και ενεργειακής καταγραφής σε επίπεδο Πανεπιστημιούπολης για να βοηθήσει στην λεπτομερή καταγραφή της οποιασδήποτε ενεργειακής σπατάλης και προκηρύξαμε μελέτη για την εγκατάσταση 1MW φωτοβολταϊκών στις οροφές των κτηρίων και στα παρκινγκ της Πολυτεχνειούπολης. Ταυτόχρονα, προγραμματίζουμε την ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων μέσα από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων καθώς και δράσεις εξοικονόμησης που η πλειοψηφία των εργαζομένων στο Ίδρυμα υπέδειξε μέσα από ερωτηματολόγιο. Στοχεύουμε να πετύχουμε εξοικονόμηση της τάξεως των 60% που θα μεταφράζεται σε 500.000 € ετησίως. Τα χρήματα αυτά θα χρησιμοποιηθούν για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των Σχολών, πρόσληψη έκτακτου διδακτικού προσωπικού, εργαστήρια, σίτιση κτλ.

Η μεταφορά της Διοίκησης και της Αρχιτεκτονικής στην Πολυτεχνειούπολη είναι απαραίτητη ενέργεια για την οικονομική βιωσιμότητα του Πολυτεχνείου. Κατ' αρχήν, ο σημερινός προϋπολογισμός του Πολυτεχνείου δεν μπορεί να καλύψει το πρόστιμο των 330.000 € που του επιβλήθηκε από την πολεοδομία λόγω της ύπαρξης αυθαίρετων κατασκευών στην Γαλλική Σχολή ενώ υπάρχει αίτημα από την εισαγγελική αρχή για άμεση κατεδάφιση. Επιπλέον, οι ενεργειακές δαπάνες 2 κτηρίων από τα 40 (η Γαλλική Σχολή και η Πρυτανεία) καταναλώνουν το 15% του ενεργειακού προϋπολογισμού ενώ έχουν μόνο το 3% της συνολικής επιφάνειας. Επιπλέον, το κόστος διατήρησης διπλών υποδομών, όπως εστιατόριο, βιβλιοθήκη και μηχανογραφικό κέντρο, είναι σημαντικό. Για παράδειγμα, η Πολυτεχνειούπολη έχει δύο βιβλιοθήκες από τις οποίες η μία ανοίγει μόνο μία μέρα την εβδομάδα λόγω έλλειψης προσωπικού. Με τη μεταφορά της βιβλιοθήκης της Γαλλικής και του προσωπικού της στην Πολυτεχνειούπολη, τα δύο κτήρια θα είναι ανοιχτά κάθε μέρα και με υποτροφίες φοιτητών που θα εργάζονται στην βιβλιοθήκη, η βιβλιοθήκη θα είναι ανοικτή 12 ώρες την ημέρα. Το ίδιο θα κάνουμε και με το μηχανογραφικό. Θα ενοποιηθούν οι εγκαταστάσεις μειώνοντας το κόστος και θα αυξηθούν

οι ώρες λειτουργίας σε 12 την ημέρα. Λόγω της μεταφοράς, μπορέσαμε να διαπραγματευτούμε καλύτερα την σύμβαση που έχουμε με το ΚΤΕΛ Χανίων και με το ίδιο κόστος όπως το 2012 να αυξήσουμε τα δρομολόγια του ΚΤΕΛ από 10 σε 17: τα δρομολόγια θα ξεκινάνε από τις 7:30 το πρωί μέχρι τις 11 το βράδυ, διευκολύνοντας όλους τους φοιτητές και φοιτήτριες του Πολυτεχνείου καθώς και του προσωπικού.

Το σκέλος αυτό του Σχεδίου έχει ήδη αποδώσει τα πρώτα αποτελέσματα. Η κατανάλωση ενέργειας στην Πολυτεχνειούπολη του καλοκαιρινούς μήνες μειώθηκε κατά 17% σε σχέση με το 2012. Ταυτόχρονα, επισκευές υποδομών στην φοιτητική εστία θα μειώσουν την κατανάλωση πετρελαίου τον χειμώνα κατά 30 τόνους που αντιστοιχούν σε 42.000 €. Το νοικοκύρεμα της Πολυτεχνειούπολης θα μας δώσει τους πόρους να καλύψουμε φοιτητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες και να διατηρήσουμε το επίπεδο των σπουδών που θέλουμε να παρέχουμε στο Πολυτεχνείο Κρήτης.

Βέβαια, όπως λέει και η λαϊκή μας παράδοση, "δεν μπορείς να βγάλεις από την μύγα ξύγκι". Η εξοικονόμηση και ο εξορθολογισμός του Τακτικού Προϋπολογισμού θα πρέπει να είναι το ένα σκέλος του σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης. Το δεύτερο σκέλος θα πρέπει να είναι η αύξηση των εσόδων από τα ερευνητικά προγράμματα του ΕΛΚΕ. Γι' αυτό βάλαμε ως στόχο τον διπλασιασμό της ερευνητικής δραστηριότητας μέσα στην επόμενη Ζετία. Οι Δομές Αριστείας που δημιουργούνται από τις συνεργασίες μεταξύ μελών ΔΕΠ όλων των Σχολών θα αποτελέσουν το μοχλό ανάπτυξης της ερευνητικής δραστηριότητας. Το 2012 ο κύκλος εργασιών του ΕΛΚΕ ήταν 7,3 εκ. €. Τους 6 πρώτους μήνες του 2013 ο κύκλος εργασιών του ΕΛΚΕ ήταν 4,3 εκ. € και οι κρατήσεις του ΕΛΚΕ περίπου 350.000 €. Αν συνεχιστεί έτσι η χρονιά, θα έχουμε αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 18%. Πιστεύουμε λοιπόν ότι μέχρι το τέλος της χρονιάς τα καθαρά έσοδα του ΕΛΚΕ θα είναι περίπου 700.000 €, τα οποία θα καλύψουν το προσωπικό με συμβάσεις ορισμένου χρόνου καθώς και θα συνεισφέρουν στο αποθεματικό του ΕΛΚΕ που είναι απαραίτητο για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση των ερευνητικών προγραμμάτων. Μέσα στην Ζετία ευελπιστούμε να έχουμε αυξήσει τα καθαρά έσοδα στο 1,3 εκ. €, να έχουμε δημιουργήσει το απαραίτητο αποθεματικό και έτσι να μπορούμε να συνεισφέρουμε ένα σημαντικό μέρος των εσόδων στην ανάπτυξη του Πολυτεχνείου Κρήτης, αναβαθμίζοντας έτσι τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Ιδρύματος.

Η οικονομική, κοινωνική και ηθική κρίση των καιρών μας οφείλεται εν πολλοίς στον σημερινό τρόπο ζωής που στηρίζεται στην άμετρη κατανάλωση πόρων και ταυτόχρονα προτάσσει τα ιδιωτικά από τα κοινωνικά συμφέροντα, με αποτέλεσμα να οδηγεί σε κοινωνικά και οικονομικά αδιέξοδα και η ανάπτυξη να μην είναι βιώσιμη. Τα αδιέξοδα αυτά δεν φαίνονται μόνο στο σύνολο της κοινωνίας, αλλά και σε κάθε μικρόκοσμο της όπως είναι το Πολυτεχνείο Κρήτης. Το Πολυτεχνείο Κρήτης με την δημιουργία του **Στρατηγικού Σχεδίου Βιώσιμης Ανάπτυξης** το οποίο θα είναι "ζωντανό" και θα αλλάζει στην διάρκεια υλοποίησής του, θα έχει μετρήσιμα αποτελέσματα, θα προωθήσει το Πολυτεχνείο να γίνει ένα "ανοιχτό εργαστήριο" έρευνας και τεχνολογίας σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και θα συμβάλει στην υγεία και ευζωία όχι μόνο της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας στο σύνολο της.

Η Πρυτανεία του Πολυτεχνείου Κρήτης